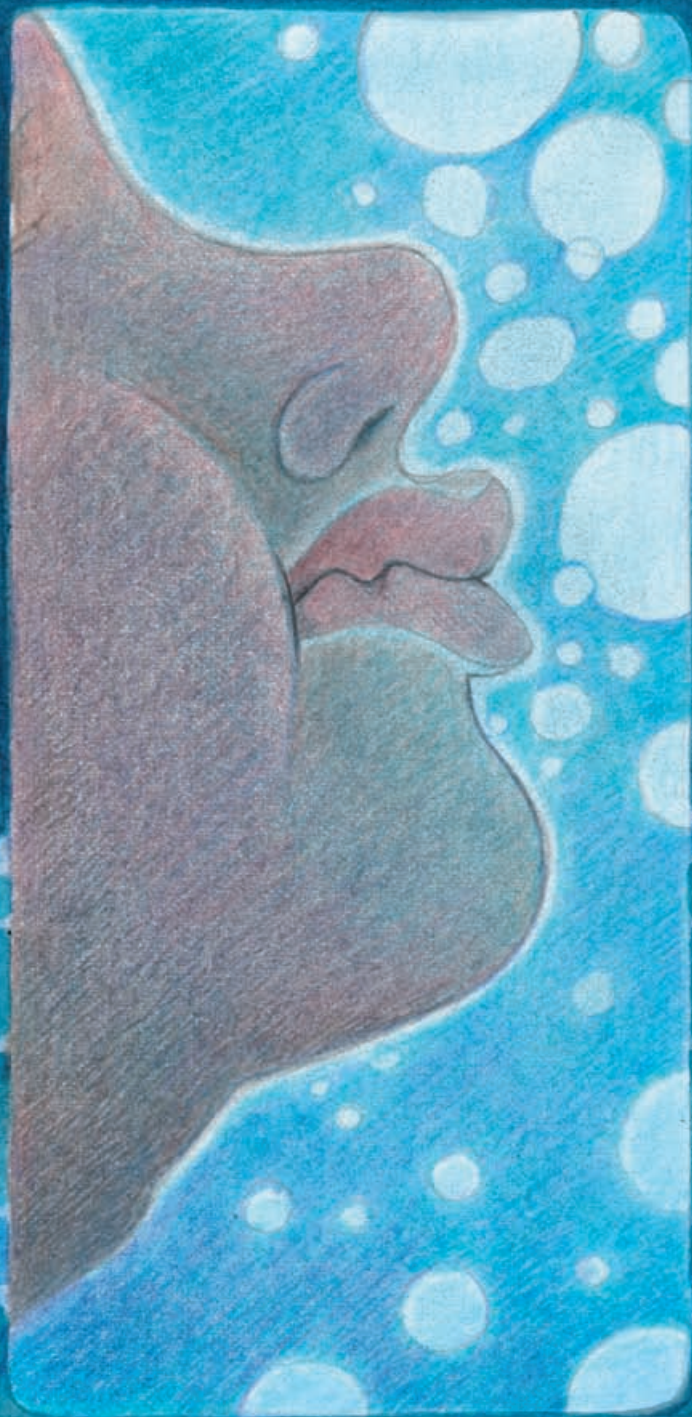

BOE Z OTOKOV

Alenka Klopčič
ilustrirala Marta Bartolj

Boetova mora

Boe je plaval kot za stavo. Še nikdar ni tako krilil z rokami, zasopel skorajda ni bil. Vsake toliko ga je pogoltnilo morje, a se ni vdal – s pogledom je segal proti luni in zvezdam, tako da je ohranjal glavo nad divjimi valovi. Maminih, očetovih in sestrih klicev že nekaj časa ni več slišal. Bil je ves iz sebe, srce mu je bilo kot še nikoli ...

Tresk! Zbudil ga je glasen tresk prav nad njegovo glavo.

Boe je oblit s kapljicami potu planil v sedeč položaj. "Spet ista mora," si je tiho rekel in se že namestil nazaj, da bo zaspal. Takrat pa je spet zaropotalo nad njegovo glavo.

"Kaj za ...?" Boe je vstal s svoje listnate postelje, pograbil strgan pulover in se bos namenil iz svoje kočice iz tankega lesa. Komaj včeraj jo je postavil, zdaj pa mu že nekaj tolče po še ne čisto posedli slamnati strehi.

"Hej!" je vznemirjeno zavpil, ko je stal pred ozko lino, ki mu je služila za vrata, in gledal v plapolajočo plahto, ki je iz temnega neba priletela na njegovo kočico. Zdaj se je plahta privzdignila, vanj pa se je zastrmel čisto bel bradat obraz. Boe je obstal kot okamenel. Po dolgem času spet človeško bitje.

"Kje sem? Kdo si ti? Kaj ..." Zadnjega vprašanja zmedeno bitje ni uspelo izgovoriti, saj mu je zmanjkalo zavesti in pristalo je na tleh.

"Pa sem mislil, da me muči nočna mora," si je zamrmral Boe in odvlekel belega prišleka, ki je ravnokar priletel z neba, v kočico.

"Mmm," je zagodel bradati prišlek, ko mu je Boe pred nos nastavil leseno žlico z zeliščno juho, ki jo je ravnokar skuhal. Ko je odprl oči, se je vanj zarežal temni prijazen obraz s snežno belimi zobmi.

"Dobro jutro," ga je pozdravil Boe. "Si se končno naspal?" ga je vprašal, vendar ni pričakoval odgovora, saj je takoj stopil ven skozi ozko lino.

Prišlek je pogledal okoli sebe in še preden je

dojel, da leži na udobni postelji iz velikih in dišečih palmovih listov, je njegov gostitelj predenj postavil leseno skledico z redko juho, v kateri so plavale njemu neznane zeli.

"Jej," mu je rekel Boe.

"Hvala," se je odhrkal prišlek. Juho je posrkal kot za šalo, nič ga ni motilo, da Boe z nasmeškom spremlja vsak njegov gib. Ko je odložil skledico, je dejal: "Ime mi je Peter."

Peter s celine

"Kako si se sploh znašel na tem otoku sredi ničesar?" je Peter vprašal Boeta, ko sta začela vleči deblo padlega bananovca proti obali, kjer je stal že skoraj končan majhen pomol.

"Ne tako dolgo nazaj je moja vas na največjem otoku v tem otočju – kot že nekajkrat prej – napadlo morje in me naplavilo sem," mu je z grenkobo odgovoril postavni mladenič.

"Kako to misliš, da vas je napadlo morje?"

"No, mi pravimo, da morje napade, ko so valovi tako visoki, da dosežejo naše kočice. In to se je v

zadnjem času dogajalo vse bolj pogosto. Pravzaprav so zadnji valovi že kar odnašali naše kočice," mu je odgovoril Boe.

"Z očetom, ki je vaški poglavar, sva se ravno pogovarjala, da si bomo morali postaviti novo kočico nekoliko stran od obale, bolj v notranjosti otoka, ko je vas zadel tak val, kot bi se ponovil predlanski cunami. Pa še en in še en. Sestra in mama sta stekli k sosedom, ki živijo za našo kočico, z očetom pa sva hitela vleči velike skale pred našo kočico, ki je pravzaprav prva na obali.

Želela sva, da bi skale zaustavile težke valove. Takrat me je zadel nov val. Bil je tako težak in močan, da sem se počutil kot droben morski polž, ki se ne more ubraniti, ko ga človek prime v roko. Naslednjega že nisem več čutil in ko sem končno odprl oči, sem že tonil v črno morsko globino. A se nisem dal. Pognal sem se proti gladini in plaval, kolikor sem mogel hitro. Morje je še vedno divjalo in nekje daleč sem slišal mamo, očeta in sestro. Pred, za in nad menoj je bila mrzla tema. Morje me je še vedno premetavalo, tako da sem le s težavo splaval z njegovim tokom. In naposled sem prispel na ta otoček."

BOE!

"Pa si že dolgo tu?"

"Niti ne, a sem imel v tem času ogromno dela. Najprej sem si postavil kočo, ki je bila res enkratna, pa mi jo je že po nekaj dneh odneslo morje. Sam sem takrat ravno nabiral jagodičje v gozdu in ko se je ulil dež, sem počakal v vdolbini ogromnega drevesa. No, kočica me ni počakala. Pa sem ravno postavil novo, ko si se ti odločil pristati na njej," je v smehu odgovoril Boe. Kislo se je nasmehnul tudi Peter.

Peter se je tedaj zaskrbljeno ozrl na morje.

"Misliš, da ne bi mogel priti nazaj do tvojih?"

"Ne vem. Razmišljal sem, da bi poskusil plavati, a v resnici niti ne vem, v katero smer naj se namenim."

"Mislim, da to lahko rešiva," se je zarežal Peter.

"Ja?" se je v novega prijatelja, ki je mlada leta skrival za videzom starega brodolomca, zagledal Boe.

"Ja! In to takoj, ko nama uspe usposobiti moje jadralno padalo," je bil odločen Peter. "Pa nekaj dodatne vrvi potrebujeva, da se bova oba lahko privezala nanj."

"Uf, tole pa bo zalogaj," je postal zaskrbljen Peter, ko je začel odmotavati prepletene vrvice svojega padala.

"Bo tole kaj pomagalo?" je vprašal Boe in predenj odložil kup tankih dolgih vej.

"Če znaš delati vrvi iz vej, potem bo."

"Nič lažjega," je odvrnil Boe, se usedel na veliko skalo poleg Petra, si navlekel nekaj vejic v naročje in si začel požvižgavati, medtem ko je izpod njegovih rok že prihajala močna vrv.

"Prav neverjetno je, česa vse smo ljudje še vedno sposobni, pa se tega sploh ne zavedamo," si je mislil človek s celine.

Peter je z Boetovo pomočjo zakrpal svoje jadralno padalo in nanj navezal še nekaj dodatne vrvi, ki jo bosta potrebovala za let v tandemu.

Pomol in jadrarno padalo

"Daj, Boe, pogumno!" je Peter bodril novega prijatelja, ki je zrasel ob morju in palmah, za letenje pa še nikdar niti slišal ni.

Tako mu še ni zares verjel, da je pristal na njegovi koči po dobrem dnevu letenja, ko ga je topli veter zgrabil in ga izpustil šele nad Boetovim otočkom, pa četudi se je Peter boril proti vetru tako neustrašno kot še nikoli. Prijatelji, s katerimi so se odpravili na to letalsko avanturo v tropskih krajih, so imeli očitno več sreče z letenjem, manj pa z iskanjem Petra, kot kaže.

Boeta je skušal spodbuditi, da bi stekla kar se le da hitro po majhnem pomolu, ki mu ga je Peter pomagal dokončati. Želel je, da bi ujela pravi veter, ta pa bi ju ponesel nad otok. Tako bi lahko videla, kako daleč so drugi otoki, morda bi s pogledom celo ujela celino.

"Joj!" Boe ni mogel skriti strahu pred neznanim.

"Boe, zaupaj mi, letel sem že ničlikokrat, ne bom te izpustil," mu je že stotič začel prigovarjati Peter, ki je poznal strah ljudi pred letenjem.

A Boetov strah je bil zares velik.

"Čakaj, čakaj," je dejal Boe. "Daj mi trenutek."

"Pa saj si imel trenutek. Sonce bo zašlo in potem sploh ne bova videla najine okolice," je

Peter že izgubljal potrpljenje.

"Peter, najbolje, da danes sam poletiš, jutri pa skočiva skupaj," je dejal Boe, ki ga je strah povsem prežel.

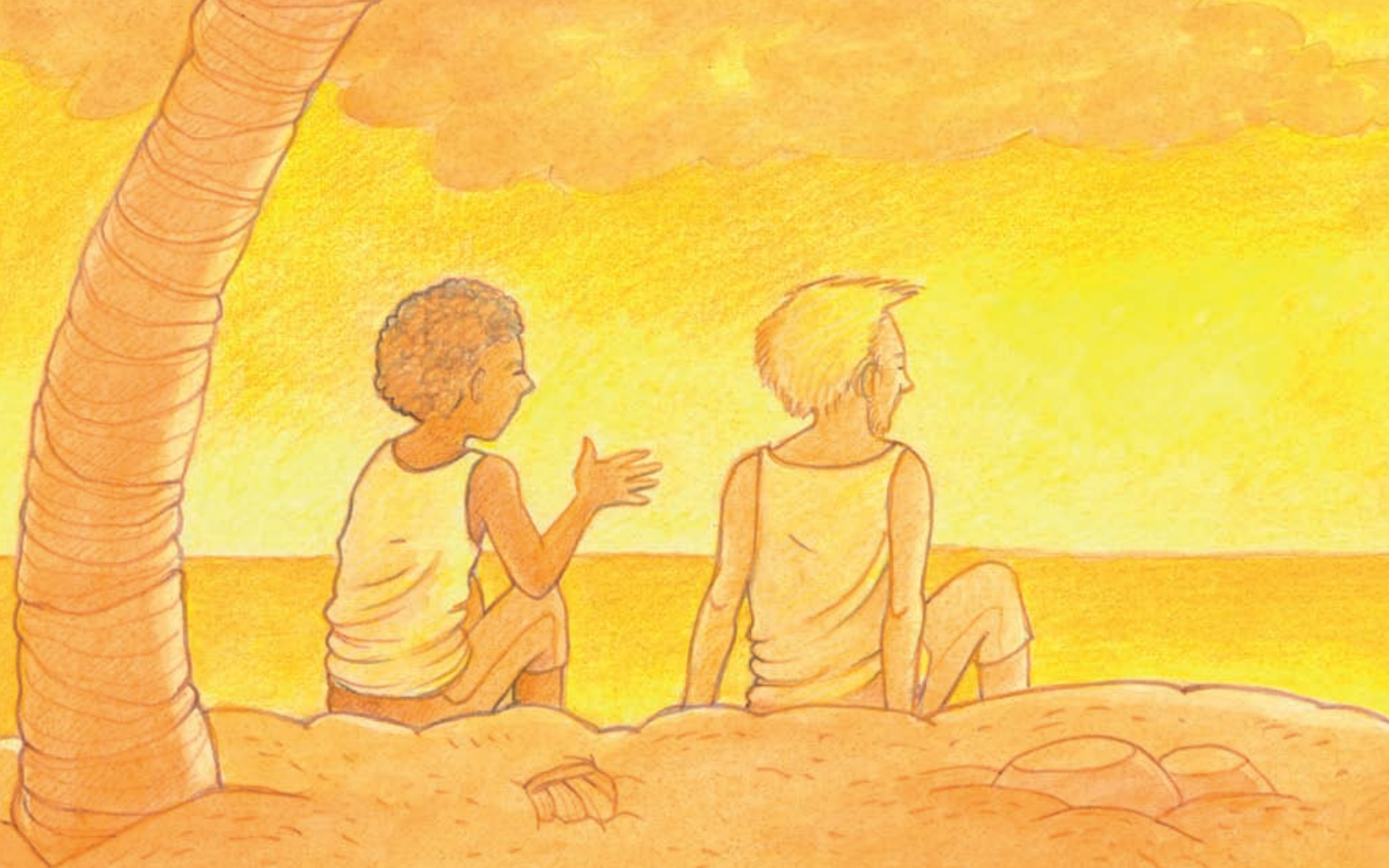
"Dobro," je pristal Peter, odvezal Boeta, vzел zalet in neverjetno hitro stekel po malem hribčku navzdol, do konca pomola in se predal nevidni roki vetra. A ne za dolgo.

Nepredvidljiv tropski veter ga je zadržal le sekundo, potem pa ga je hladnokrvno izpustil, da je čofnil v morje, ki je pospešeno naraščalo.

Petra je popadel nesramen kašelj. Slano vodo, ki ga je zalila, je želel čim prej izpljuniti, a je bilo to težje, kot je mislil. Padalo ga je vedno znova potegnilo nazaj v valove in spet in spet mu je mrzla voda silila v usta.

"Drži se!" je zaslišal Boeta, ki je iz vode spretno rešil Petrovo padalo, ga zavihtel na mali pomol, nato pa si je na ramena oprtal še Petra in mu pomagal, da se je povzpел po lesenem deblu na suho.

"Še kar nekaj dela naju čaka," je zasopel Peter, ko je od vetra in vode premagan ležal na pomolu in zrl v zgrinjajoče se oblake.

"Kaj res?" je odvrnil prav tako utrujeni Boe.

Mladeniča sta se v en glas nasmejala Petrovi trmoglavosti.

"Sploh mi še nisi pojasnil, kako si se znašel nad tem otočjem," se je zresnil Boe in še naprej zrl v čudovit sončni zahod.

"To je bilo pravzaprav rojstnodnevno darilo, ki so mi ga podarili prijatelji," se je nasmehnil Peter. "Letenje z jadralnim padalom nad tropskim otočjem. Ker smo vsi že dokaj izkušeni letalci,

nismo najeli lokalnega inštruktorja, nismo pa računali na tako nepredvidljivo vreme in neobvladljiv veter. No, pa sem dobil darilo – izkušnjo preživetja v naravi z izgubljenim otočanom!"

Boe ga je gledal, kot da ni razumel niti besedice, ki je prišla iz Petrovih ust.

Peter se je zarežal: "Aja, verjetno še nisi slišal za to, da lahko človek leti za zabavo!"

"No, slišal sem, da je nekoč nekdo iz naše vasi

odletel v svet z letalom, nisem pa vedel, da lahko človek sam leti in s takšno plahto, kot je tvoja. Hm, in kaj je to rojstnodnevno darilo?"

Petra je popadel vesel smeh; vesel zaradi Boetove pristnosti in preprostosti. V tem trenutku je bil tudi vesel, da je padel prav na njegovo kočo. Fanta iz dveh različnih svetov pa hkrati z istega planeta sta si imela toliko povedati, da sta kar obležala na Boetovem pomolu in lovila zadnje sončne žarke.

Napad morja

Sonce je že skoraj izginilo, nebo pa so povsem zatemnili gosti oblaki. Topel veter je zamenjal hladen piš. Fanta, ki ju je na pomolu premagala utrujenost, je zbudil težak grom, ki ga je spremljala močna strela.

Peter si še ni dobro pomel oči, ko je Boe zavpil: "Beži, beži!"

"Boe!" je zavpil za prijateljem Peter, a so ga noge tako hitro nesle stran od obale, da ga je v hipu izgubil izpred oči. Ko se je obrnil proti morju, je obstal s široko odprtimi usti in očmi. Nad njim se je zgrnil ogromen temen val in zdelo se je, kot da se je za trenutek ustavil, da bi zajel novo moč.

"Ali ne poslušáš?!" je spet slišal za seboj prijateljev glas in začutil, da ga je grobo potegnil za ramo. Še preden se je dobro zavedel, je že tekel za Boetom. Tik za hrbtom je čutil šumečo grožnjo velikanskega vala, ki je glasno počil za njegovimi petami, ko se je razlil po obali. Težke morske kaplje so ju zadele kot pest malih kamnov.

"Kaj se je ravnokar zgodilo?" je bil osupel Peter. "Napad morja," je grenko odgovoril Boe in se zazrl proti mestu, kjer je še popoldne stala njegova kočica.

"In spet mi je odnesel kočico," je še dodal in se odpravil proti notranjosti malega otoka.

"Ali ne bi morda nove kočice postavila stran od obale?" ga je vprašal Peter, ko sta hitela razvrščati kupe lesa, ki sta ga navlekla iz otoškega gozdiča.

"Ne, želim pogled na morje, če bi na obalo naplavilo še koga z mojega otoka.

"Že, toda kaj če se zgodi še kak napad morja? In kaj če bova takrat spala?" je bil zaskrbljen Peter, ki je bil še vedno osupel nad močjo morja, za katero je do sedaj le slišal.

"Ne, želim pogled na morje," je že sitno odvrnil Boe. Peter mu ni več ugovarjal, zanašal se je na Boetovo poznavanje okolja. Sam pri sebi pa je razmišljal: "In vendar je morje tudi Boeta že presenetilo. Najprej ga je odneslo z njegovega otoka, tu mu je že drugič odneslo kočico ... Gotovo se je zgodilo še marsikaj, česar še ne vem."

"Saj sem ti rekel, da so bili napadi morja zadnje čase bolj intenzivni," mu je s povzdignjenim glasom odvrnil Boe, kot da bi vedel za njegova razmišljanja.

"Tudi moj ata, ki šteje največ let v naši vasi, ne pomni takih časov," je še dodal in se posvetil postavljanju nove koče.

Gosta tema je že bila in noč je bila tiha, ko sta v objemu tankih lesenih debel ležala na velikih palmovih listih in zrla v zvezdnato nebo, kjer so se še pred nekaj urami podili oblaki. Ostala sta vsak s svojimi mislimi; prvi se je hotel vrniti na svoj otok k svoji družini, drugi pa je hrepenel po vrnitvi na osvetljeno celino, kjer je življenje nepredstavljivo lažje. Ko potrebuješ svetlobo, prižgeš luč, ko si lačen, pobrskaš po hladilniku, ko te zanima, kaj je novega, prižgeš televizijski sprejemnik, ko se želiš razmigati, obiščeš fitness. Uf, koliko dela bi imel, če bi želel Boetu razložiti, kaj je to fitness center – ne le o napravah, ampak tudi o njihovem namenu in človekovi potrebi po tem, da bi se razmigal. To so bile zadnje Petrove misli, preden je končno zaspal.

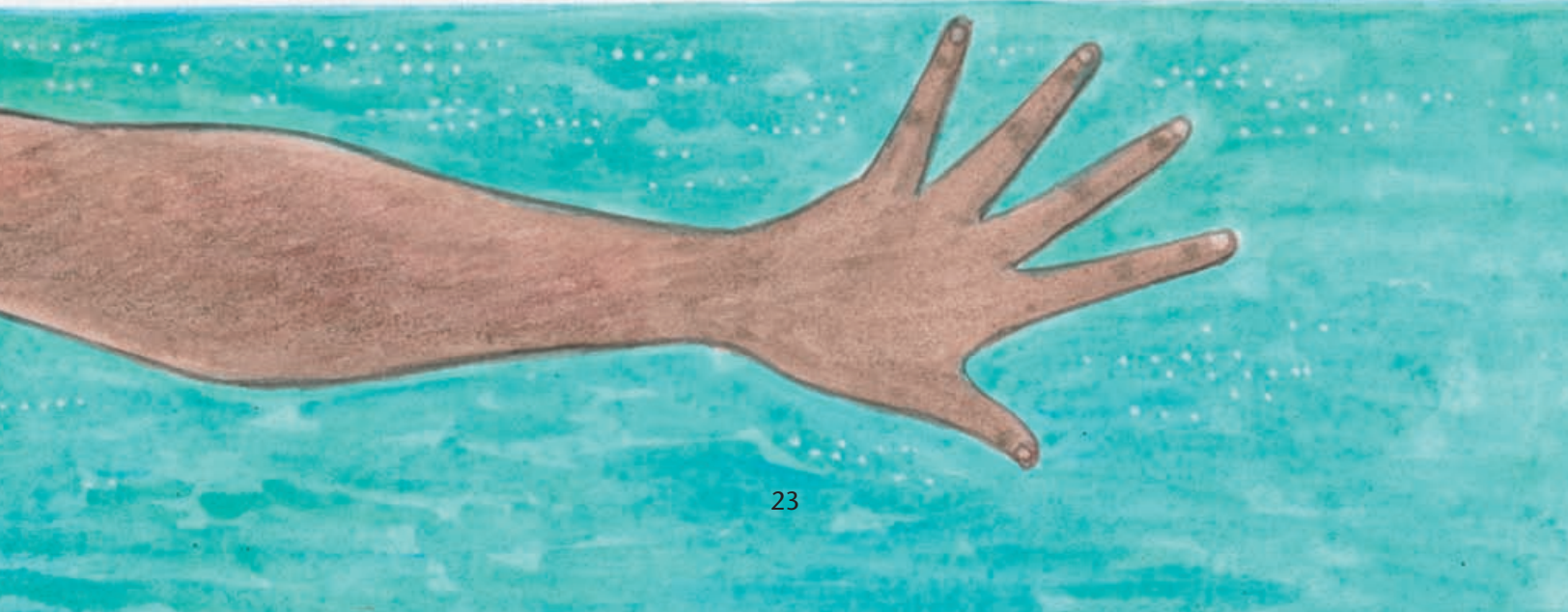

Let v tandemu

"Aaaa!" je kričal Boe, ko sta se s Petrom v teku pognala s hribčka proti pomolu. Po treh dneh poskusov in vaj iz letenja sta bila videti usklajena kot še nikoli. Ko sta naredila še zadnje korake po pomolu, je Peter zavpil: "Zdaj!"

Fanta sta se odgnala s konca pomola in rahlo pokrčila noge, ko ju je zagrabil močan veter in ju skorajda vrgel proti soncu.

"Vau," je bil navdušen Boe, ki je v hipu pozabil na strah, ki ga je preveval zadnje dni, in se zagledal v čudovito modrino pod seboj. Morje se je zdelo tako mirno, kot je bil miren sicer mogočen veter, ki ju je nežno nosil skozi bele oblake.

"Ja, res je. To me vleče vsak dan med oblake, vidiš," je bil zadovoljen tudi Peter. "Le da je navadno pod menoj več zelenja," se je nasmehnil. "In da navadno zares dobro poznam vremenske razmere," se je zresnil.

"Glej, Peter, tam!" je zavpil Boe in s prstom pokazal na oddaljen otok, ki je bil največji v tem razkropljenem otočju. Celine ni bilo videti nikjer.

"To je moj otok! Tam so moji doma! Tja morava!" je bil iz sebe Boe.

"Velja, a tja greva jutri. Danes sva si le ogledala, kje sva, jutri pa naju čaka nov dan," je dejal Peter, prav tako vesel Boetovega odkritja.

"Zakaj ne sedaj?"

"Ker se sonce že poslavlja, noč pa tu ni najbolj prijazna za letenje," je odvrnil Peter, ki se je še pre-dobro spomnil nočnega padca na Boetovo kočo.

Boe se je vdal: "Naj bo." Kljub domotožju si niti on ni želel takšnega pristanka, kot ga je doživel njegov leteči prijatelj.

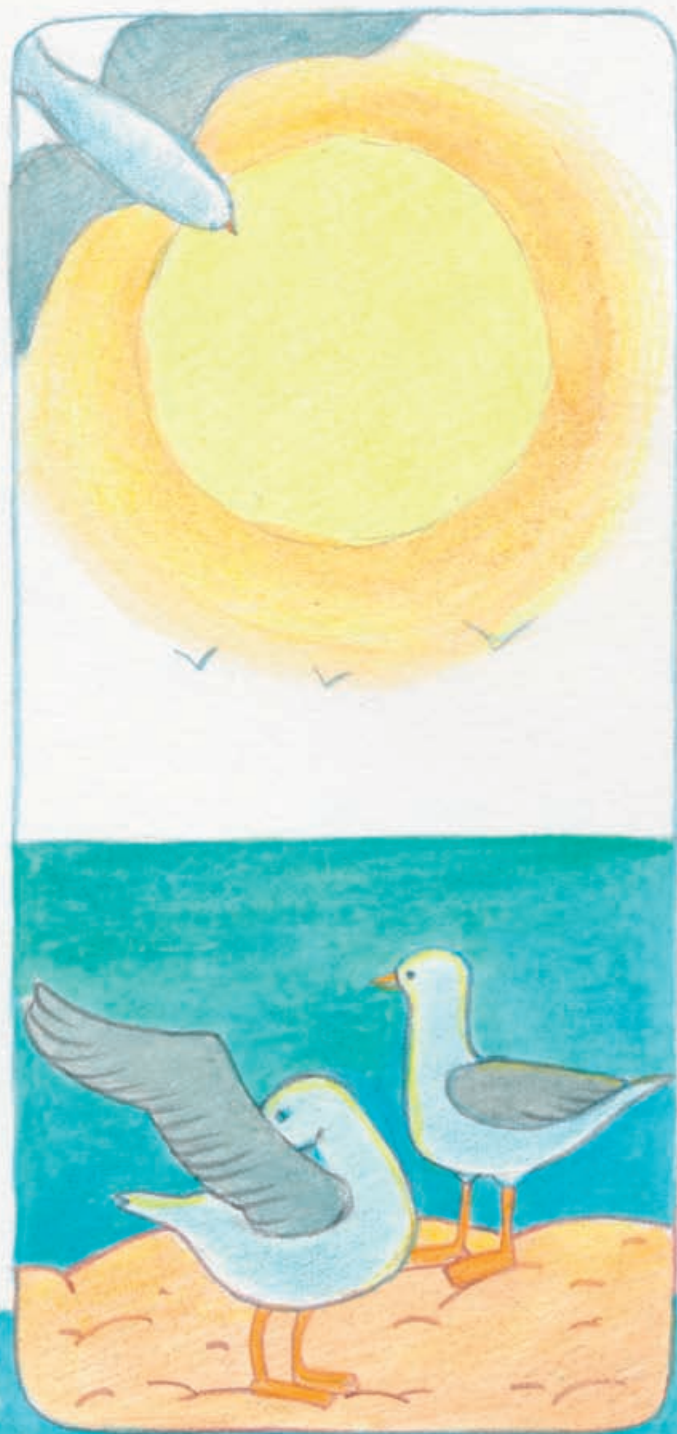
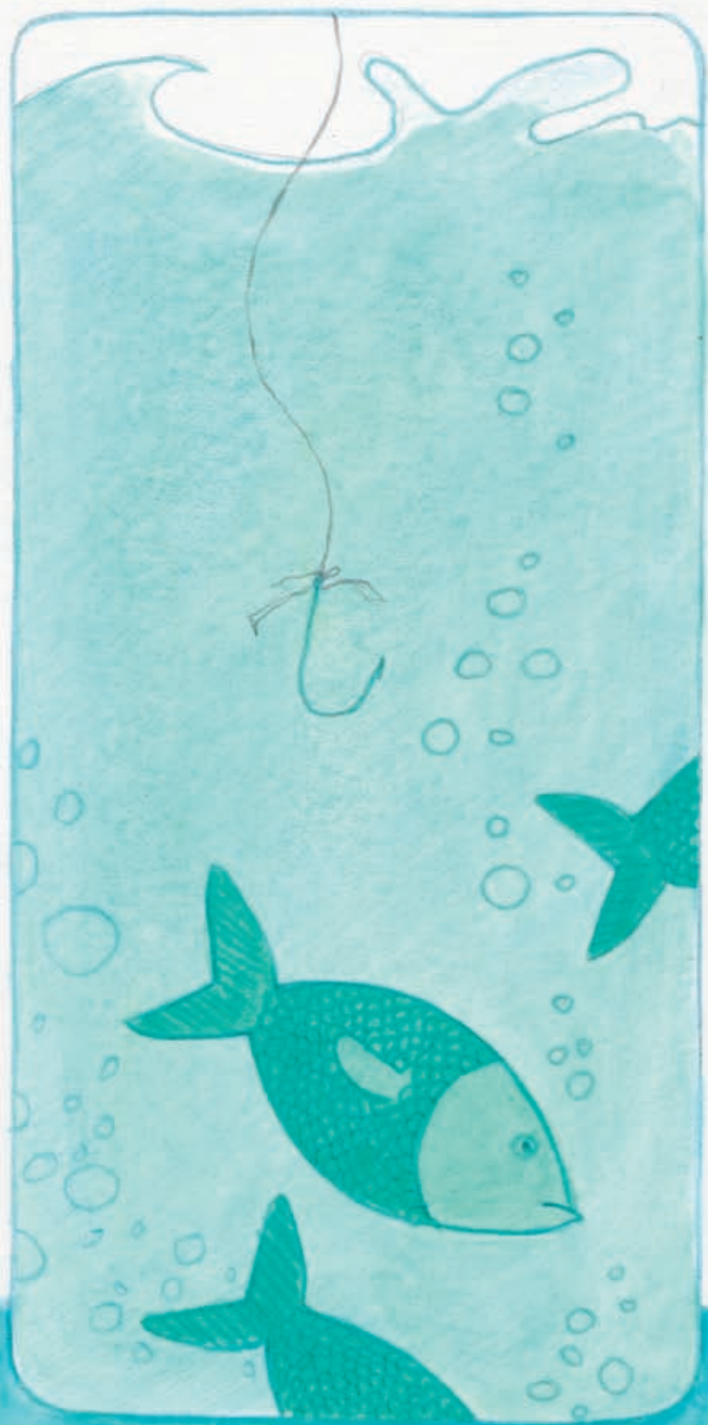

Naslednjih nekaj dni fantoma ni bilo naklonjenih. Poleg nenehnega tropskega deževja je koč, na kateri še nista imela niti slamnate strehe, vnovič zalil morski val. Napadlo ju je morje, kot je dejal Boe. Edini, ki se ni vdal besnim valovom, je bil Boetov pomol, kjer sta lovila ribe. Pa še ta je bil vsak

dan globlje v vodi in tudi ribe niso prijemale ob tako razburkanem morju. Bila sta lačna hrane in sita vremena, ko je vendarle posijalo sonce.

"Peter, zbudi se!" je Boe razburjeno tresel prijatelja. Ko je ta odprl eno oko, je Boe že vpil na ves glas: "Domov greva! Domov greva!"

Dom od daleč in blizu

"Jaz sem pa mislil, da sanjam. Poglej, res sta tam – mali beli medvedek in pingvin!" je Boe razburjeno pokazal na dve oddaljeni piki sredi morja pod njima.

"Mislim, da se ti blede," mu je dejal Peter. "Že nekaj časa nisva nič pila," je našel logično razlago za prijateljevo domišljijo. "Raje poglej tja," je s prstom pokazal Boetu.

Boe je videl, kako hitro ju veter nese proti največjemu otoku – njegovemu otoku. Bil je ganjen in po licu mu je spolzela solzica sreče.

"Boe! Boe!" je bila razburjena njegova sestrica, ki je že tekla proti padlemu padalu, izpod katerega se je pobiral letalski tandem.

Še preden je Boe uspel pogledati okrog sebe, je vanj priletela mlajša sestra in sta spet padla po tleh. Kar nista se nehala smejati, smeh pa je popadel tudi Petra.

"To je moj prijatelj Peter," je sestrici predstavil prišleka. "Jaz sem Lu," ga je sprejelo dekletce.

Ko sta na prizorišče, kjer sta sicer precej nespretno pristala mladeniča, pritekla še Boetova starša, je bila slika popolna. Zdelo se je, kot da je tudi Peter pogrešani član otoške družine. In ko je padel večer, je vrnitev izgubljenega Boeta in nenavadnega belega letalca slavila cela vas.

"Boe? Kaj delaš tu?" je Peter končno našel novega, dobrega prijatelja ob ognju, ki je le še zaspalo migetal v noč.

"Ne morem verjeti, kaj vse je za mano ... Za nama," je tiho dejal Boe in še naprej strmel v prasketajoč ogenjček.

"Moj dom se mi je s tistega otoka zdel tako daleč, pa vendar je bil ves čas tako blizu."

Peter ni odgovoril, le globoko je zavzdihnil. Ni si upal niti pomisliti, kje je njegov dom, prav tako pa ga je skrbelo za prijateljevo družino, saj je nekatere koče, ki jih Boe iz zraka na srečo ni opazil, že sedaj oblivala mogočna modrina. "Verjetno si niti predstavlja ne, koliko selitev je še pred njim," si je še mislil, ko je gledal Boeta.

Namesto zaključka

Morska gladina se je v zadnjih 100 letih zaradi toplotnega raztezanja oceanov zvišala že za 20 centimetrov. Do konca stoletja se bo po napovedih Mednarodne skupine Združenih narodov za podnebne spremembe zaradi nadaljnjega segrevanja in raztezanja oceanov gladina dvignila še za dodatnih 59 centimetrov, pri čemer ni upoštevano taljenje ledu na kopnem (Grenlandija in

Antarktika). Če bi se stalil ves led na Grenlandiji, bi se morska gladina dvignila za 6 metrov; če pa bi se stalil ves led na Zemlji, bi se gladina zvišala za kar 76 metrov. V zadnji ledeni dobi je bila morska gladina več kot 100 metrov nižja od današnje.

VIR: www.planet-sprememb.si

Avtorica

Vsi, mladi in stari, moramo razumeti globalne okoljske spremembe. Pričujoča knjiga nam pomaga razumeti, kakšna bi morala biti naša vloga v prizadevanju za boljšo prihodnost.

*Jerome C Glenn,
izvršni direktor Projekta Milenium*

Več milijonov let preden se je na Zemlji pojavil človek, je bil ta planet za bivanje neprimeren; med drugim tudi zaradi neugodnih atmosferskih pogojev. Dolgo je trajalo, preden se je ozračje dovolj razvilo, da je omogočilo življenje, kot ga poznamo danes.

Ob tej knjigi se zavemo, da nekatera človekova dejanja povzročajo spremembe podnebja, in sicer takšne, da bo čez nekaj desetletij na svetu več takšnih področij, na katerih ljudje in živali ne bodo mogli živeti. Zgodba nas prepriča, da moramo spremeniti svoje navade in proizvodne načine, če želimo preprečiti spremembe v našem okolju in se izogniti daljnosežnim posledicam, ki bi prizadele vse nas.

Zavedamo se, da pri tem lahko sodelujemo vsi: lahko se manj vozimo z avtomobili in več z okolju prijaznimi javnimi prevoznimi sredstvi, lahko hodimo po stopnicah, namesto da se vozimo z dvigali, z energijo lahko varčujemo doma, lahko kupujemo živila, ki jih ne pripeljejo od daleč, in tako naprej.

*Mag. Anton Rop,
podpredsednik Evropske investicijske banke*

Alenka Klopčič

BOE Z OTOKOV

Ilustrirala: Marta Bartolj

Lektorirala: Maja Sušin

Oblikovanje in grafična priprava: Jamaja, Maja Rostohar

Izdaja: Eko knjiga d.o.o.

Ljubljana, november, 2011

1. natis, 1. izdaja

*Za mecensko podporo pri
izdaji knjige Boe z otokov
se zahvaljujem
podjetju Siemens.*

Avtorica

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-32

KLOPČIČ, Alenka

Boe z otokov / Alenka Klopčič ; ilustrirala Marta Bartolj. -
Lukovica : Eko knjiga, 2011

ISBN 978-961-93140-4-3

259058432

Vse pravice so pridržane. Noben del te knjige se brez pisnega dovoljenja avtorice ne sme v nobeni obliki reproducirati ali z uporabo elektronskih sistemov predelovati, kopirati, tiskati, razmnožiti ali razširjati. Brez pisnega dovoljenja avtorice je prepovedano javno objavljati knjige ali njenih delov, distribuiranje in dajanje v najem.

SIEMENS